

HOPPE *UN*PLUGGED

Prof. Hans-Hermann Hoppe'nin röportaj ve konuşmalarından görüşler, fikirler ve tahrikler

Video Bağlantıları Vardır

Yazarlar:
İtalik metin: Hans-Hermann Hoppe,
Diğer metin: Thomas Jacob
Tercüme: Adnan Gürkan
Editör: Thomas Jacob
Düzenleme: Michelle Jacob
Website: Nico Jacob

Baskı .../.../2022

KIYMETLİ OKUYUCULAR

İnsanlar, siyasi kanaatlerini ekseriyetle 25 yaş civarında oluşturmaktadır. Bu sebeple iki ayrı giriş yapılmıştır

Genç Tatbikatçılar ve Teorisyenler için

Bir tatbikatçı olarak Hoppe'nin teşvik edici, aynı zamanda tahrik edici yorumlarını beğeneceksiniz.

Bugün durum aynen şöyle: Mevzu ne olursa olsun, sosyal adalet, ırkçılık veya iklim olabilir, mesele her zaman biraz daha fazlamı yoksa daha az mı devlet olsun, biraz daha fazlamı yoksa daha az mı mevzuat, yönetmelik ve kanun olsun sualidir. Bu tartışma pekte heyecan verici değildir, lakin Hoppe radikal bir çıkışla, devletin sunduğu çözümlerin hiç birinin fiilen asla işe yaramadığını iddia ederek, devletin cebir gücü olmadan insanların huzurlu bir toplumu sulh içinde nasıl tanzim edebileceklerini izah ediyor. Bu eseri okuduktan sonra, benzer fikirleri nerede bulacağınızı da öğrenmiş olacaksınız.

Bir teorisyen olarak gözlerinizi Hoppe ile yeni bir dünyaya açabilirsiniz.

Bugün, daha fazla devlet isteyenler umumiyetle “ilerici” ve “gelişmeye açık” kabul edilirken, devlete şüpheyle bakanlar “eski moda” veya daha kötüsüyle etiketleniyor. Hoppe mevzu'ya netlik kazandırıyor. En yüksek siyasi hedef olarak hürriyeti esas alıyor ve diğer bütün delilleri (argümanları) ondan türetiliyor. İşte tam da bu tutarlı tarz yani temel esaslar üzerine inşa edilmiş bir teori, şimdiye kadar sosyalizmin ve Marksizmin gücü olarak kabul edilmiştir. Bu tarz, prensip ve tutarlılık arayan birçok gence bugüne kadar cazip gelmiştir. Bunu şimdi Hoppe de sunuyor, ancak tam zıddı için, yani daha fazla devlet yerine daha fazla hürriyet için. Sulh ve hürriyet manasında Marx muhalifi olan Hoppe, aynı zamanda daha kolay anlaşılır, daha tutarlı ve daha zeki ve esprilidir. Hoppe'nin fikirleriyle, sosyalistlerle ve Marksistlerle gireceğin her fikir münazarasından galip çıkarşın

30 yaşından büyük okuyucular için: Ücretsiz bir siyasi şahsiyet testi yapacağız.

1. «Birinin böyle düşünebileceği görülmemiş ve duyulmamış bir şey». Tepkiniz böyle ise, devlete derin bir inancınız var demektir. Buna rağmen dikkatle okumaya devam ederseniz, siyasi dünyanızın yeni bir boyut kazanma imkanı olacaktır. Dünyayı aniden bir levha yerine bir küre olarak görmemiz gibi bir şey.

2. «Muhakeme tarzını beğendim, fakat deliller gerçekçi değil ve çok mübalağalı».

Bu tepki, kendinizi siyasi olarak serbestlik taraftarı gördüğünüzü, ancak ruhunuzun derinliğinde devlete daha çok güvendiğinizi gösterir. Buna rağmen okumaya devam eder ve delilleri dikkatle tefekkür ederseniz, serbestlik yönünüz güçlenecektir.

«Muhteşem, nihayet biri meseleye noktayı koymuş, lakin devletin tamamen kaldırılmasını biraz haddini aşmış buluyorum».

Kuvvetli bir serbestlik insiyakınız var, kitapçığı ve tavsiye edilen literatürü okumaktan keyif alacaksınız. Kim bilir, daha sonraları belki Hoppe'nin hürriyete meşruiyet kazandırmasını bile kavrayabilirsiniz

4. «Dahiyane, nihayet tutarlı bir muhakeme».

Serbestlik taraftarı fikriyatı zaten iyi biliyorsunuz ve Hoppe'nin temel esaslara dayalı muhakeme usulünü takdir ediyorsunuz. Hoppe'nin daha fazla eserini okuyun, bilhassa teorik olanları okuyun. Hoppe'nin hürriyeti mantıken meşrulaştırmasının sizin için fevkalade değerinde olması mümkün. İşte o vakit hürriyete dair teorilerin ön safına muhakkak varmışsınız demektir.

Geri bildirimlerinizi bekliyoruz.

Biyografi

1949 yılında Almanya, Peine'de doğan Prof. Dr. Hans-Hermann Hoppe, Saarland Üniversitesi'nde (Saarbrücken), Frankfurt'taki Goethe Üniversitesi'nde ve Ann Arbor'daki Michigan Üniversitesi'nde felsefe, sosyoloji, tarih ve iktisat okudu. 1974'te Frankfurt'ta Jürgen Habermas 'ta doktora yaptı ve 1981'de profesör oldu.

Hoppe, 1986'dan emekli olduğu 2008'e kadar Las Vegas Üniversitesi'nde İktisat Profesörü olarak ders verdi. Ludwig von Mises Enstitüsü'nün (Auburn, Alabama - USA) Seçkin Üyesidir. Mayıs 2006'da (Bodrum da) Property and Freedom Society'i kurdu

İki yetişkin çocuğu olan Hoppe, eşi Gülcin İmre Hoppe ile Türkiye'de yaşıyor

Pen and Ink by
Matheus Nascimento

FİHRİST

1. Devletin Mizacı

1. Devlet neden acaip bir kuruluştur?
2. Devletler gönüllü anlaşmalarla mı kuruldu?
3. «Devlet biziz» sözünün neresi yanlıştır?
4. Mafyamızın ve siyaset kurumumuzun müşterekleri nedir?
5. Demokratik kararlar ne ölçüde komünist uygulamalara yol açar?
6. Hoppe'nin kitaplarından birinin ismi neden «Dalaverecilerin Rekabeti»?
7. Hükümetlerin sulh içinde değişmesinde demokrasi rejimi faydalı mıdır?

2. Tarih ve Devlet Rejimleri

1. Halk için demokrasi mi yoksa, monarşi mi daha iyidir?
2. Klasik liberalizm galip gelebildi mi?
3. AB gibi büyük siyasi yapılar iktisadi refah için iyi midir?
4. Refah için demokrasi mi yoksa otokrasi mi daha iyidir?
5. İsviçre demokrasisinin hangi özelliği kendine hastır?

3. Devlet Faaliyetleri

1. Toplanan Vergileri çalan Robin Hood bir kahraman mı yoksa bir haydut mudur?
2. Adil vergiler nelerdir
3. Devletin emeklilik sistemi büyük bir kazanım mıdır?
4. Liberal emeklilik sisteminin ana esası nedir?
5. Muhtaçlara yardımda siyasetçiler daha mı şefkatlidir?
6. Sosyal politikalar toplumu nasıl daha fakir hale getirir?
7. Para basmak zenginlik ve refah getirir mi
8. Fikri mülkiyet çalınabilir mi?
9. Patent koruması ve telif hakkının mantıki neticesi nedir?

FİHRİST

4. Gündemdeki Meseleler

1. Korona salgını, merkezi hükümetin kurallarına ihtiyaç olduğunu ispat etti mi?
2. AB de yanlış giden neydi?
3. AB bir barış projesi midir?
4. Hoppe neden Brexit taraftarıdır?
5. Malların serbest dolaşımı ile insanların serbest dolaşımı ayrılmaz bütün müdür?
6. Maddiyata önem atfedilmesi kültürü tahrip ediyor mu?
7. Toplumun daha fazla « müsamahaya» mı ihtiyacı var?
8. Sağlık sistemimizin nasıl bir tedaviye ihtiyacı var?
9. İklim değişikliğini sorgulamaya izin var mı yoksa soru sormak küfür müdür?

5. Özel Hukuk Düzeni

1. Devlet olmadan ihtilafları ve çatışmaları nasıl hallederiz?
2. İhtilafların özel hukuk dahilinde halledilmesi tamamen hayal midir?
3. Devlet'in çözümleri ile özel çözümler arasındaki fark tek kelimeyle nedir?
4. Devlet bugün bizi ne kadar iyi koruyor?
5. Özel hukuk düzeninde neden sulh ve sükun teşvik edilir?
6. Özel hukuk düzeninde) kötü ve zengin insanlar iktidarı ele geçirir mi?
7. Her şey özelleşirse çevreyi kim koruyacak?
8. Özel hukuk düzeninde korona salgını nasıl bir seyir izlerdi?
9. Özel kuruluşlar neden devletlerden daha az harbe giriyor?
10. Sosyalizm, özel hukuk düzeninden daha mı gerçekçidir?

6. İstikbal

1. Devleti tamamen kaldırmak yerine devleti küçültmek daha makul değil midir?
2. « Yeni sınıf şuuru» burada ne manaya geliyor?
3. « Doğru yönde» adımlar atılıyor mu?

7. Hoppe'nin Entelektüel Kariyeri

8. Literatür Tavsiyesi

DEVLETİN MİZACI

1.1. Devlet neden acaip bir kuruluştur?

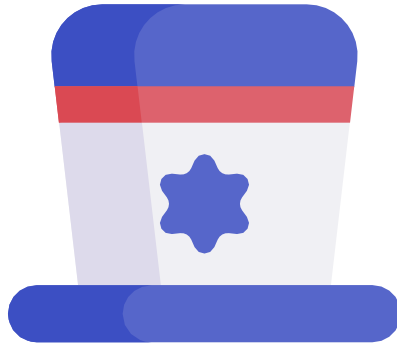
Devletin mevcudiyeti bugün gayet tabidir, bu varlığı sorgulamaya kalkan birisini kimse pek ciddiye almaz. Ama burada yapmak istediğimiz tam olarak bu, yani biz devletin nasıl bir yapıda olduğunu anlamaya çalışacağız.

Bunun için Hoppe aşağıdaki misali anlatır:

”

Bir grup küçük çocuğa şöyle desek: Biz beş kişiyiz ve ara sıra kavga ediyoruz, kavgaları uzlaştırmak için Julius'u tayin ettik ve kavgaya sen karışmış olsan bile kimin haklı olduğuna sen karar vereceksin dedik Julius'a. O zaman o anaokulundaki çocuklar bile bunun son derece tehlikeli bir çözüm olacağını anlardı.

Devletin, kendisinin dahil olduğu anlaşmazlıklarda dahil bütün ihtilaflarda nihai karar merci olduğunu düşünürsek bunun son derece saçma bir yapı olduğu anlaşılır.

1.2. Devletler gönüllü anlaşmalarla mı kuruldu?

Belki bazılarınız sözleşme teorisini duymuşsunuzdur. Sözleşme teorisinin aslı şudur; Bir devlette yaşayan insanlar, bu devlete, ya açıkça (yani, fiilen bir sözleşme imzalayarak) veya dolaylı olarak (yani "zımni rıza") ile muvafakat etmiştir

Bu saçma, diyor Hoppe:

” Hayır, devlet bir akit'in neticesi değildir! Akı başında bir kimse böyle bir sözleşmeyi kabul etmez. Şahsi dosyalarımda birçok sözleşme var ama böylesine hiç rastlamadım !

Devlet, cebir, şiddet ve boyun eğdirmenin neticesidir ve aynı şantaj çeteleri gibi, herhangi bir akit'e dayanmaksızın ortaya çıkmıştır.

1.3. «Devlet bizim» sözünün neresi yanlıştır?

Halk bizim, devlet de bizim sözünü herkes duymuştur. Ne de olsa kanun koyucumuzu ve hükümetimizi kendimiz seçiyoruz. Ama bu gerçekten doğru mu, gerçekten biz devlet miyiz?

Hoppe çok açık ve net bir şekilde buna hayır diyor. Özel hukuk ve kamu hukuku şeklinde iki farklı hukuk sistemi mevcuttur ve böylece devlet hukukta eşitsizliğe sebep olmuştur

”

Bütün toplumlarda özel hukuk ve kamu hukuku tefriki vardır.

Özel birisi olarak elinizden bir şeyi alırsam veya sizi cebren çalışmaya zorlarsam bu suç teşkil eder ve hüküm giyerim. Ama bunu devletin bir görevlisi olarak (devlet namına) yaparsam, bunun adı “vergi toplamak” veya “askerliğe almak” olarak değerlendirilir .

Özel şahıs olarak yapmama asla izin verilmeyecek şeyleri devletin görevlisi olarak yapma iznim vardır. Özel şahıslar arasında hırsızlık denilen fiillere devlette sosyal politika denilmektedir

* Özel hukuka karşı kamu hukuku: Özel hukuk, özel hayat ile alakalı bütün kanunları kapsar. (Mesela komşular arasında ihtilaflar nasıl uzlaştırılır, özel mülkiyet hakları nasıl korunur vs). Kamu hukuku ise insanlar ile devlet arasındaki münasebeti düzenler (mesela ne kadar vergi ödenecek, polis nasıl davranacak, kimlerin seçme ve seçilme hakkı var ve sair).

1.4. Mafya'nın ve siyaset kurumumuzun müşterekleri nedir?

Bugünün devletlerinde gücün su-istimalinin sözde kuvvetler ayrılığı ile engellendiği bize öğretilmektedir. Yürütme (mesela federal meclis, başkan), kanunları uygulamalıdır. Yasama (meclis) kanunları yapmalıdır, Yargı (Anayasa Mahkemesi) ise kanunlara uyulmasını sağlamalıdır ve her biri diğer(ler)ine göz kulak olmalıdır.

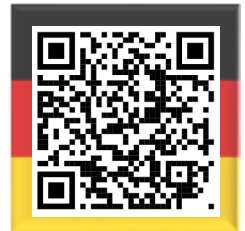
Bunun sadece bir hayal olduğunu ve kuvvetler ayrılığının olmadığını söylüyor Hoppe:

”

Şu an, vatandaş devletle ihtilafa düşerse, kimin haklı olduğuna daima devlet karar vermektedir. Mesela, eğer devlet benim ona daha fazla vergi borcumun olduğuna karar verirse veya lokantamda sigara içilmesini yasaklar ve ben bu karara katılmıyorum isem, o halde ne yapabilirim? Maaşları, toplanan vergilerden ödenen hakimlerden kurulmuş devletin mahkemesinden başka gidebileceğim merci yok. Peki bu hakimler büyük ihtimalle neye karar verecektir? Tabii ki, devletin yaptıklarının meşru ve hukuka uygun olduğuna!

Farz edelim, siz devlet reisisiniz. Sizi murakabe etsin diye amcanızı hakim, teyzenizi maliye müfettişi ve babanızı da ahlak kurulu başkanı olarak tayin ettiniz. İşte kuvvetler ayrılığı bu. Elbette bunların arasında zaman zaman fikir ayrılıkları olabilir. Lakin hepsi, kuruluşlarının gelirini en üst noktaya çıkarmak ve iktidarlarını pekiştirmek hedefinde birleşmektedir.

Mafyada bile bir "Yürütme" bir "Yasama" ve bir "Yargı" vardır. "The Godfather" filmini izleyin!

1.5. Demokratik kararlar ne ölçüde komünist uygulamalara yol açar?

1848 Komünist Manifestosu'nda komünizm "özel mülkiyetin kaldırılması" olarak tarif edilmiştir. Komünist ülkelerde, eğitim, çalışma, iskan, seyahat ve medya gibi hayatın bütün alanlarında, kararları devletin merkezi planlama teşkilatı almıştır. Hoppe'ye göre aynı şey bizde demokratik kararlarla gerçekleşmektedir.

Önemli: Hoppe "mülkiyet" ifadesini kullandığında, ferdin hem kendi bedeni hem de eşya üzerindeki tasarruf hakkını kastetmektedir. Bu manada ferdin kendi bedeni de bir mülkiyettir.

” *Evet, elbette demokrasi, ister doğrudan ister dolaylı olsun, komünizmin bir şeklidir. Senin ve benim malıma mülküne ve benim ve senin ne yapabileceğimize ve ne yapamayacağımıza ekseriyet karar veriyor. Bunun özel mülkiyetle alakası yok, lakin müşterek mülkiyetle, yani komünizmle pek ala alakası var.*

Devletle bir akit'imiz yok, dolayısıyla neyin dokunulmaz mülkiyet olarak bize ait olduğuna dair bir hukuki teminatımız da yok !

Mesela, arazi ve emlak vergileri var, peki mülkünüzün ne kadarı sizin? Devletin size bıraktığı kadarı. Arazinizle ne yapabilirsiniz? Sadece devletin yasaklamadığı şeyleri! Ve hizmetlerine mukabil devlete ödememiz gereken bedelin ne olduğu da hiç bir zaman söylenmez

1.6. Hoppe'nin kitaplarından birinin ismi neden «Dalaverecilerin Rekabeti»?

İktisadi sahada serbest rekabet şudur, istediğimi satabilirim, istediğimi alabilirim. Bu husus, tüketicilere, şahsi ihtiyaçlarına göre en iyi ve/veya en uygun mamulü satın alma imkanı verir. Bu da tekrar şu manaya gelir; sadece en iyi müstahsiller mükafatlandırılır ve başarılı olur.

Siyasette de rekabetten söz edilir, lakin oradaki rekabet müşteri memnuniyeti için değil, siyasi mevkiler içindir. Siyasetteki rekabet iktisattaki rekabetin hemen hemen tam zıddıdır diyor Hoppe:

”

Rekabet her zaman iyi değildir, sadece mal ve hizmet üretiminde rekabet iyidir. Buna mukabil, “kötü şeylerin” üretiminde rekabet beterin beteri bir şeydir. Bize en iyi dayacağı kimin atabileceği hususunda rekabet olsun istemeyiz. İşte demokrasilerdeki siyasi rekabette de vaziyet aynıdır. Demokrasi, ekseriyete dayanarak diğer insanların mallarına mülklerine meşru devlet gücü vasıtasıyla el konulmasına izin verir ve nihayetinde bu, hırsızlığın meşrulaştırılmasıdır.

Başkalarının mülkiyetine tecavüz etme hususunda hiçbir ahlaki kayıt ve sınır tanımayan mizaçların, devlet işine girerek, en yüksek mevkilere yükselmesi de demokrasilere has bir temayüldür.

Demokratik kararlarla idare edilen kitlenin büyüyerek anonimleşmesi nispetinde, insanın hasede ve iktidar hırsına teslim olması kolaylaşmaktadır.

1.7. Hükümetlerin sulh içinde değişmesinde demokrasi rejimi faydalı mıdır?

” Hükümetlerin sulh içinde değişmesinde demokrasinin sözde faydasına gelince, mesela piyango tertip ederek de devletteki iktidar mevkilerine kimin geleceğini belirleyebilir ve hükümeti sulh içinde değiştirilebilirsiniz.

Piyango ile, iktidar mevki'ne "kazara" bir hırsız gelebilecekken, demokratik usûl devletin iktidar mevkilerine "en iyi" hırsızların gelmelerini daima garanti etmektedir.

TARİH VE DEVLET REJİMLERİ

2.1. Halk için demokrasi mi yoksa monarşi mi daha iyidir?

Özendirici, teşvik edici saikler fiillerimizi tayin eder, bu siyaset erbabı için de geçerlidir. Öyleyse hükümdarları cezbeden saikler ile demokrasilerde siyaset erbabını cezbeden saikleri bir mukayese edelim

” *Monarşilerde* kim hükümdar, kim teba herkes bilir ve devlet gücünü genişletmeye matuf, kralın her türlü teşebbüsüne karşı güçlü bir muhalefet ve mukavemet vardır. Demokratik devlette, bu zıtlık bulanıklaşır, bu sebeple devlet gücü daha kolay genişletilebilir.*

Bir hükümdar, (mülkün sahibi olduğundan) topraklarını varislerine devretmek saikiyle mülkünü uzun vadeli korumak ister, halbuki seçilmiş siyasiler mevkilerinde geçicidir ve akıllarında sadece kısa vadeli icraat vardır.

Birbirinin aynı iki ev olsun: Birinde günü geldiğinde çocuklarına evi miras bırakacak olan ev sahibi oturmakta, diğerinde ise beş yıllık sözleşmesi olan bir kiracı oturmaktadır. Sizce eve hangisi daha iyi bakar?

Klasik monarşiye açık bir sempati hissetmeme rağmen, monarşist değilim. Hem klasik monarşi hem de modern demokrasi nihayetinde devlet rejimleridir.

* Monarşi: Bir kral veya kraliçe tarafından yönetilen memleket. Kral veya Kraliçe ülkesi için kanunlar koyabildiği için fiilen ülkenin sahibidir.

2.2. Klasik liberalizm galip gelebildi mi?

” Klasik liberalizmin esas maksadı, prenslerin ve derebeylerin önceki feodal imtiyazlarının lağvedilmesi suretiyle, herkesin hukuk önünde eşit hale getirilmesiydi.

Bu başarılı mı? Hayır bilakis, hedef tamamen ıskalandı.

Bu klasik liberal hedeften bugün 150 veya 100 yıl öncesine göre daha uzaktayız. O zamandan bugüne yaşanan muazzam teknolojik ilerleme bizi bu hususta yanıltmamalıdır. Batı dünyası, liberal hedeflere doğru ilerlemek yerine, giderek artan bir hızla, özel mülkiyeti ortadan kaldırmak ve bir "sosyalist ekonomi" kurmak şeklindeki zıt komünist hedefe doğru yürümüştür.

Misal vermek gerekirse: 170 sene evvel, Komünist Manifesto'da talep edilenler saçmalık kabul ediliyordu. Mesela, (21 yaşından itibaren) sınırsız genel oy hakkı talebi, seçilmiş "halk temsilcilerine" bütçeden maaş ödenmesi talebi, "eğitim" ve "adalet" hizmetlerinin "ücretsiz" olması yani bütçeden finanse edilmesi talebi, devlet garantili asgari gelir talebi, devlete ait bir merkez bankası kurulması ve kağıt para talebi, gelirin ve servetin artan oranda (kademeli) vergilendirilmesi talebi veya miras hakkının sınırlandırılması talebi.

2.3. AB gibi büyük siyasi yapılar iktisadi refah için iyi midir?

” *Apaçık aşikar olanla başlayayım. Bütün ufak devletler - Monako, Lihtenştayn, Andorra, (eski) Hong Kong, Singapur, hatta nispeten büyük İsviçre bile muhitlerindeki büyük bölgelerden iktisaden daha iyi durumdadır.*

Nitekim, Almanya'nın 19. Yüzyıl boyunca, 1871'den evvel, lider kültür ve ilim ülkesi olma yolundaki yükselişi rekabet halindeki 39 prensliğin siyasi parçalanmışlığı ile izah edilmektedir. Küçük prenslikler birbirleriyle yoğun bir rekabet içindeydi, herkes en iyi kütüphanelere, tiyatrolara ve üniversitelere sahip olmak istiyordu. Halbuki oldukça merkezileşmiş Fransa'da kültürel faaliyetler yalnızca Paris'te vardı ve Fransa'nın geri kalan kısmı kültürel karanlıkta kalmıştı.

Küçük devletler düşük vergilendirme ve az düzenleme yani piyasaya az müdahale politikaları uygulamaya mecburdur, aksi takdirde bilhassa en üretken vatandaşlar ülkeyi terk edecektir.

İktisadi refahın devletler tarafından hasıl edildiği fikrinden kurtulmalıyız. İnsanlar ve şirketler rekabet eder ve zenginlik ve refah hasıl eder, devletler değil. Şirketlere karşı şirketler rekabet halindedir, devletlere karşı devletler değil,

2.4. Refah için demokrasi mi yoksa otokrasi* mi daha iyidir?

Demokrasinin mümkün olan azami iktisadi refahı hasıl ettiğini iddia edenler var. Diğer bazıları ise, gelişmekte olan ülkelerde "güçlü bir ele" ve devletin rehberliğine ihtiyaç olduğunu iddia ediyor. İkisi de yanlıştır.

”

Venezuela'da yaşananların gösterdiği gibi, demokrasi ve demokratik seçimler, özel mülkiyet haklarının ve sözleşme ve ticaret serbestliğinin neredeyse tamamen ortadan kaldırılmasına yol açarak, feci bir iktisadi çöküşe sebep olabilir

Hindistan'ın iktisadi performansının Çin'in performansı ile mukayesesi de bu hususta bize bir fikir vermektedir. Modern Hindistan takriben yetmiş yıldır demokratik hükümetler tarafından yönetilirken, modern Çin bir Komünist Parti diktatörlüğü tarafından yönetilmektedir. Her iki ülkedeki iktisadi vaziyet 1980'lerin başına kadar hemen hemen eşit derecede ümitsizken, Çin'de "reform komünizmi" nin başlangıcından bu yana fert başına düşen GSYİH'nın, Hindistan'ın GSYİH'sını mühim ölçüde aşması, Çin'de iktisadi serbestliğin daha fazla olduğuna delalet eder.

Netice itibariyle, demokrasiye güvenmeyin, lakin diktatörlüğe de güvenmeyin, ümitlerinizi radikal siyasi ademi merkezîliğe bağlayın, sadece Hindistan ve Çin'de değil, dünyanın her yerinde.

* Otokrasi: Fertlerin veya bir zümrenin kontrol dışı hakimiyeti

2.5. İsviçre demokrasisinin hangi özelliği kendine hastır?

”

İsviçre'nin kendine has durumuna gelince: Demokrasi, “fazla zarar vermeden”, yani kısa zamanda iktisadi yıkımla neticelenmeden en iyi ihtimalle çok küçük ve kültürel olarak homojen topluluklarda işleyebilir.

Herkesin herkesi tanıdığı ve sosyal statüsünü bildiği ve neticede güçlü bir sosyal murakabenin olduğu yerde, teorik olarak mümkün olsa bile, başkalarının mülkiyetini "demokratik yollarla" ele geçirmek zordur. Toplumun baskısı böyle bir şeyin olmasına manidir, müsaade etmez.

İsviçre'de demokrasi (hala) büyük ölçüde mahalli demokrasidir. Mahalli meseleler, "dışarıdan" veya "yukarıdan" (Bern, Brüksel, Washington veya New York'tan) müdahale olmaksızın yerinde karara bağlanmaktadır.

Bu sebeple; büyük komşu ülkelere kıyasla İsviçre'nin nispi iktisadi başarısının doğrudan demokrasisiyle çok az alakası vardır veya hiç alakası yoktur

Başarının sırrı İsviçre demokrasisinin "küçük" bir demokrasi olmasıdır.

DEVLET FAALİYETLERİ

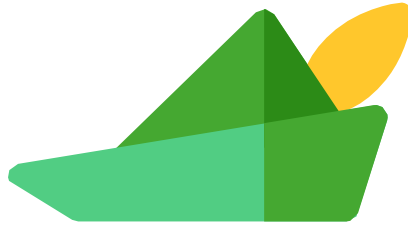
3.1. Toplanan Vergileri çalan Robin Hood bir kahraman mı yoksa bir haydut mudur?

Robin Hood efsanesinin iki versiyonu var. Ya zenginleri ya da vergi tahsildarlarını soymaktadır. Hoppe hangi versiyonu hoş ahlaki, hangisini ahlaksız buluyor?

” Vergi hırsızlıktır. Bu hırsızlar –devlet, devletin temsilcileri ve devletin müttelikleri- tabi olarak bu gerçeği örtbas etmek için ellerinden geleni yapıyorlar.

Açıkçası, üründen veya hizmetten memnun kalmadığınızda, vergiyi ödememenize izin verilmediğinden, vergiler mal ve hizmetler mukabilinde yapılan normal, gönüllü ödemeler değildir. Volkswagen arabasını veya Chanel parfümünü almayı bırakırsanız para cezasına çarptırılmazsınız, ancak devletin okulları veya üniversiteleri için veya bazı politikacıların gösterişe ve şatafata yaptığı harcamalar için vergi ödemeyi reddederseniz hapse atılırsınız.

Vergiler hırsızlık, yani hukuksuzluk olduğu için, birisinin hırsızlara para vermeyi reddetmesi veya kendi geliri veya serveti hakkında hırsızlara yalan söylemesi ahlaken yanlış olmaz. Lakin bu, vergilerinizi ödememenin basiretli ve akıllıca olduğu manasına da gelmez. Neticede, Nietzsche'nin dediği gibi, devlet bütün soğuk canavarların en soğuşudur ve emirlerine uymazsanız hayatınızı mahvedebilir.

3.2. Adil vergiler nelerdir?

”

Eğer vergiler hırsızlık ise, adalet için hiçbir verginin olmaması ve netice olarak hiçbir vergi politikasının da olmaması icap eder.

*Aslında, devlet memurları ve devlete bağımlı olanlar fiilen hiç vergi ödemezler. Bilakis, bunların (vergiler düşüldükten sonraki) yekun net gelirleri toplanan vergilerden sağlanır ve bu sebeple bunlar vergi ödeyenler değil, gelirlerini vergi üreticilerinden çalınan paralardan elde eden vergi tüketicileridir.**

»En iyi« (çünkü en düşük) vergi, herkesin aynı miktarı ödeyeceği bir kelle vergisidir. En fakir kişi bile aynı meblağı ödeyeceğinden, bu verginin düşük olması gerekir. Mamafih kelle vergisi de hırsızlıktır ve hiçbir surette adil değildir.

İşverenlerin artık devlet için ücret vergisi toplamaması mühim bir adım olacaktır. İşletmeler, “Bu işinizi artık yapmıyoruz, vergi toplamak istiyorsanız gelin kendiniz toplayın” demelidir. Her çalışan yılın sonunda vergisini kendisi ödemek mecburiyetinde olsaydı, mukavemet şimdikinden çok daha fazla olurdu.

* Hoppe bazen bu hususu şöyle tasvir eder: Devlet memurları veya devlete bağımlı olanlar vergi ödemeyi bıraktıklarında, onların daha fazla ve devletin daha az parası olacaktır. Özel sektördeki vergi mükellefleri vergilerini ödemezler ise, devletin hiç parası olmayacağı gibi, devlete bağımlı kim varsa bunların da hiçbirinin parası kalmayacaktır.

3.3. Devletin emeklilik sistemi büyük bir kazanım mıdır?

Devletin emeklilik sistemine çoğu zaman nesiller arası sözleşme denilmektedir. Buradaki fikir, bugün çalışan neslin, ilerde kendilerinin de faydalanacağı beklentisiyle emeklilerin maaşlarını ödemesidir.

” *Nesiller arası sözleşme denilen bütün bir sosyal güvenlik sistemi domino taşı gibi zincirleme çökmeye mahkûmdur.*

Böyle bir "sigorta sistemi" teklif eden herhangi bir özel iş adamı, dolandırıcılıktan derhal tutuklanır. Siyasi tartışmalarda - artan ortalama ömür ve düşen doğum oranlarına rağmen - emeklilik sistemini hala büyük bir icatmış gibi gösteren siyaset erbabının tamamının ne kadar sorumsuz, hatta son derece tehlikeli olduğu görülmektedir.

3.4. Liberal emeklilik sisteminin ana esası nedir?

” İktisadi ve ahlaki zaviyeden, bir kişinin emekliliği (yaşlılık aylığı) tamamen özel bir mesele olmalıdır.

Elbette, bir özel düzenleme ihtiyarlığa bağlı bütün meseleleri ortadan kaldırmaz. Lakin: Esas itibariyle, bu uygulama çalışkanlığı ve basireti mükafatlandırarak ve ihmalkarlığı ve basiretsizliği cezalandırarak insanların şahsi sorumluluk melekelerini güçlendirecektir. Bu sebeple de özel düzenlemeyle, ihtiyarlık problemleri asgari insani seviyeye inme temayülünde olacaktır.

Lakin bunun tam zıddı olmuş ve batı dünyasında emeklilik sistemi gerçekten neredeyse tamamıyla bir devlet meselesi haline gelmiştir. Neticede, terbiye ve edep, aile bağları ve şahsi sorumluluk hissi muntazam şekilde zayıflatılmıştır.

Emeklilik meselesi, demokrasinin birçok insanı nasıl küçük çocuklara dönüştürdüğünün güzel bir örneğidir. Doğru insanlar seçilirse, para basılırsa veya servet toplumun bir zümresinden diğer bir zümresine aktarılırsa, bütün meselelerin hızlı ve kolay bir şekilde çözülebileceğine inanılmaktadır. Ne kadar çocuksu bir zihniyet destek görmektedir.

3.5. Muhtaçlara yardımda siyasetçiler daha mı şefkatlidir?

” Özel hayatımızda bir şeyi çalar ve başkasına hediye edersek, bunun adı hırsızlıktır, lakin bunu devlet hizmetinde yaparsanız, bunun adı sosyal politika olur.

Belli insanlardan bir şeyi cebren alıyorsunuz ve o çalınan malları başkalarına veriyorsunuz. Bunu yapanlar, yani politikacılar bağış yaparken elbette fevkalade cömerttir, zira sarf ettikleri kendi paraları değil, bunlar daha evvel başkalarından vergi şeklinde çalınan paralardır. Başkalarının parasını harcarken her zaman çok cömert olunur, ama insan kendi parasını sarf ederken tabii ki daha dikkatlidir.

Elbette siyasetçiler dolandırıcıdır: diğer insanlardan şiddet tehdidi ile cebren aldıkları "vergi" ile geçinen dalaverecilerdir.

Ne yazık ki, siyasetçiler tembel değildir. Ganimetlerini israf ve çarçur ederken başka bir şey yapmasalar çok iyi olurdu. Lakin bunlar, yürürlüğe koydukları binlerce kanun ve yönetmelikle mağdurlar için hayatı daha da zorlaştıran, topluma nizam vermeye çalışan megaloman ruhlular reformculardır.

3.6. Sosyal politikalar toplumu nasıl daha fakir hale getirir?

”

Sosyal devlet, refah artışına her zaman köstek olmuştur.

Her vergi, servetin ve gelirin sahiplerinden ve müstahsillerinden cebren alınarak, bu servetin sahibi olmayan ve bu gelirleri üretmeyen şahıslara yeniden bölüştürülmesi fiildir. Vergi sebebiyle, gelecekteki servet terakümü ve gelir istihsaline dair şevk azalır. Neticede, halkın yekun refahı sosyal devletin olmadığı vaziyete nazaran daha düşük olur.

Hayır işi tamamen farklı bir şeydir. Hayır işlerinde faal olan herkes, yardım yapmaya serbest idaresiyle karar verdiği için üretmeye devam edecektir.*

Diğer taraftan, fakirlere yardım etmeye mecbur edilirse, bu benim kendi üretim faaliyetim için menfi ve şevk kırıcı olur. Alıcının da, kasvetli durumdan çıkma şevki azalır.

*Hayır işi: Zor durumdaki insanlara insaniyet namına yapılan gönüllü yardım.

3.7. Para basmak zenginlik ve refah getirir mi?

”

Sadece devletin merkez bankasının para üretmesine izin veriliyor, onun için üretilen para kötüdür.

Bir zamanlar para altın veya gümüştü, bugün ise dünyanın hiçbir ülkesinde devletin tekelinde basılan kağıt paradan (dolar, euro, yen vs.) başka bir para yok artık. Bu devlet için mükemmel tabii ki, neredeyse sıfır maliyetle para basabilir ve bunu ev ve araba gibi pahalı malları satın almak için kullanabilir. Gerçek bir sihirli değnek! Kim böyle bir değneğe sahip olmak istemez ki?

Lakin, ilave basılan her yeni kağıt (banknot) el'an mevcut bütün kağıt paraların satın alma gücünü azaltmakta ve milli servetin yeniden bölüşülmesine yol açmaktadır. Parayı basan kendini zenginleştirir, zira daha evvel sahip olmadığı evlere ve arabalara şimdi sahiptir, bu suretle milli servetten aldığı pay artmıştır, fakat aynı ölçüde, artık daha az ev ve arabaya sahip olan diğer bütün insanların serveti de azalmıştır.

Daha fazla kağıt para bir toplumu daha zengin yapamaz. Daha fazla banknot sadece daha fazla basılı kağıttan ibarettir.

Para basmak ülkeleri daha zengin hale getirebiliyorsa, neden hâlâ fakir ülkelerin ve fakir insanların olduğu nasıl izah edilebilir? Parayı istediğiniz miktarda basabilirsiniz.

3.8. Fikri mülkiyet çalınabilir mi?

Fikri mülkiyet hukuku, mucide, buluşunu kimin kullanabileceğine karar verme hakkını verir. Böylece mucit belli bir müddet için devletçe korunan bir tekel elde eder. En mühim örnekler ilaçlara ait patent koruması ve müzik, resim ve metinlere dair telif hakkıdır.

Hoppe, bu fikrin yanlış ve zararlı olduğunu söylüyor:

” Fikri mülkiyetin bir hak olduğu fikri sadece yanlış ve muğlak değil, aynı zamanda oldukça tehlikelidir. "İyi" fikirler – reçeteler, tarifler, formüller, melodiler, vs. - gerçekten de mülkiyettir. Ancak bu mallar kıt değildir. Bir kere ifade edildiği andan itibaren bunlar "serbest" yani bitmez -tükenmez maldır artık. Ben şarkı söylerim veya şiir yazarım ve siz şarkıyı dinlersiniz veya şiiri okursunuz ve onları teksir eder veya kopyalarsınız. Bütün dünya beni kopyalayabilir ve yine de benden hiçbir şey eksilmez.

Eğer kimsenin fikirlerimi kopyalamasını istemiyorsam, o fikirleri kendime saklamam ve asla açıklamam gerekiyor.

3.9. Patent koruması ve telif hakkının mantıki neticesi nedir

” Şimdi, şarkımın veya şiirim mülkiyet hakkının bana verildiğini tahayyül edin, yani beni kopyalamanızı yasaklayabilirim veya bir lisans ücretinde ısrar edebilirim.

Her şeyden evvel: Bu, şarkı söylemeyi ve yazıyı icat eden kişilere (veya mirasçılara) ve ayrıca ilk kez ses çıkaran ve bir dil konuşanlara vs. bir ücret ödemem gerektiği gibi saçma bir netice doğurur.

Ve ikincisi, eğer şarkımı söylemenizi veya şiirimi okumanızı engelleyebilirim, o zaman bu bana mülkünüz, yani fiziki bedeniniz, ses telleriniz, kağıdınız, kaleminiz vs. üzerinde bir miktar kontrol sağlar. Çünkü beni kopyalarken mülkünüz haricinde başka bir şey kullanmıyorsunuz.

Bu ispat ediyor ki; Fikri mülkiyet haklarını, her nevi gerçek mülkiyet hakkına yönelik son derece tehlikeli bir saldırı olarak değerlendirmek gerekir.

P.S: Geçmişte birçok liberal, devletin fikri mülkiyeti koruması gerektiği görüşündeydi, çünkü nihayetinde ifadeden de anlaşılacağı gibi, mevzu mülkiyetin korunmasıydı.

Stephan Kinsella'nın “Fikri Mülkiyete Karşı” kitabı liberal çevrelerde bu görüşün değişmesinde çok mühim bir rol oynadı. Michele Boldrin ve David K. Levine tarafından yazılan “Entelektüel Tekele Karşı” bir başka kitap, fikri mülkiyeti koruma kanunlarının ya önemsiz olduğunu ya iktisadi gelişmeye engel olduğunu iddia ediyor. Her iki kitap da kütüphanede mevcuttur.

GÜNDEMDEKİ MESELELER

4.1. Korona salgını, merkezi hükümetin kurallarına ihtiyaç olduğunu ispat etti mi?

” Hayır bilakis. Meseleyi merkezden çözmeyi denediler, bunun üzerine münferit mahalli makamlar ve belediyeler kendilerinde durumun farklı olduğunu, daha ciddi veya daha az ciddi olduğunu söylediler. Taşralı prensler ve mahalli siyaset erbabı için, merkezi hükümetin tedbirlerini görmezden gelerek veya daha sıkı uygulayarak veyahut bir şekilde değiştirerek kendi iktidar alanlarını genişletebilecekleri mükemmel bir fırsat gelmişti. Almanya’da, eyalet sınırları dışında ise kendi tatil evinize bile seyahat etmenize zaman zaman izin verilmiyordu.

Bir dünya hükümeti olduğunu ve bu hükümetin bütün dünya için tek tip tedbirler aldığını tahayyül edin. Bu, insanlara tamamen ahmakca gelirdi, zira Almanya Kongo değildir, Çin de Japonya değildir.

Merkezi veya mahalli siyasi karar alıcılar, hatalı karar alınması riskinden ve herhangi bir maliyet riskinden büyük ölçüde muaftır. Bunlar, meselenin "sağlık" ile "ekonomi" arasında bir denge kurma meselesi olduğunu iddia ediyorlar ve karantinadan en çok fakir kesimdeki insanların, bilhassa sağlıkları bakımından zarar gördüğünü anlamıyorlar veya anlamak istemiyorlar.

Şahsi hareket serbestliğinin neredeyse tamamen sınırlandırılarak özel haneye kadar müdahale edilmesine rağmen, halkın ekseriyeti siyasi karar alıcılarını hala kundakçı olarak değil de kurtarıcı olarak görüyor.

Bu gelişmelerde müşahede edilen siyasete itaat etme ve boyun eğme derecesinin çok endişe verici olduğu kanaatindeyim.

4.2. AB'de yanlış giden neydi?

” Asıl fikir bir serbest ticaret bölgesiydi, lakin bir serbest ticaret bölgesi sadece iki cümle gerektirir: ne ihraç etmek istersen ihraç edebilirsin ve ne ithal etmek istersen ithal edebilirsin.

Ne üretmeniz gerektiğini, nasıl üretmeniz gerektiğini, bir şeyi nereye gönderip gönderemeyeceğinizi vs. dikte eden on binlerce hatta yüz binlerce sayfa mevzuata ihtiyacınız yok.

Fakat bu neredeyse en başından beri unutuldu. Avrupa'da hala serbest ticaret yok. Mesela, alman televizyonunu izlerseniz, Polonya'da daha az vergilendirilen sigaranın kaçakçılığını yapan birkaç kişinin alman sınır kontrolü tarafından tevkif edildiğine dair haberlere devamlı rastlarsınız.

Muhtemelen ewela Portekiz, İspanya, İtalya ve nihayetinde Almanya'nın devlet iflaslarını yaşamamız gerekecek. Korkarım, ancak o zaman, en son kişide, birçoğunun zaten tahmin ettiği şeyi anlayacaktır: AB, gelir ve serveti yeniden bölüştüren devasa bir mekanizma'dan başka bir şey değildir: Almanya ve Hollanda'dan al, Yunanistan, İspanya, Portekiz'e vs. ver, her zaman aynı berbat şablon, daha üretken ülkelerden, bölgelerden, şehirlerden, şirketlerden ve şahıslardan daha az üretken olanlara veya hiç üretmeyenlere yeniden bölüştürme modeli. Ancak bir iflas, bütün bu hususları çok net şekilde gün ışığına çıkaracaktır.

4.3. AB bir barış projesi midir?

AB tenkit edildiğinde, taraftarları ekseriyetle şu cevabı verir: "En azından Avrupa'da artık harp olmadı". Bunun AB ile çok az alakası var veya hiç alakası yok, diyor Hoppe:

” Avrupa'da harbin olmamasının sebebi Avrupa'nın esas itibariyle Amerika'ya bağlı uydu (vasal) devletlerden* meydana gelmesindedir. Elbette kendine bağlı uydu devletler arasında büyük bir harbin olmamasını Amerika sağladı. Sovyetler Birliği'de benzer şekilde kendi uydu devletleri arasında harbi önledi. AB'nin kurum olarak buna katkısı olmadı.

Ayrıca, küçük ve hükümler devletler, kendilerinde bir şeyler ters gittiğinde, suçu mütemadiyen başkalarına yükleyemezler ve bu hususun milletler arasındaki münasebetlerde yatıştırıcı tesiri vardır. Hali hazırda daima başka bir ülkeyi suçlayabilirsiniz. AB'nde de sıklıkla her türlü kötü durumdan Brüksel sorumlu tutulmaktadır.

Avrupa'daki merkezileşmeyle, Yunanlılar veya İspanyollar daha fazla sevilmedi, bilakis zıddı oldu.

*Bir uydu (vasal) devlet, siyasi olarak daha güçlü bir devlete veya imparatorluğa bağlı bir ülkedir.

4.4. Hoppe neden Brexit taraftarıdır?

Büyük Britanya AB'ye 1969'da katıldı. 2016 da yapılan oylamada ekseriyet AB den ayrılma kararı aldı. Bu kararın hayata geçirilmesi birçok zorluğa bağlıydı.

”

İkinci bir oylama vatandaşla alay etmek olurdu. Daha evvel Danimarka ve Hollanda'da yapılan buydu. Siyasi elitin doğru addettiği netice çıkana kadar oyl kullanılmasına izin verilmişti.

İngiltere, geleneği itibariyle kendini serbest ticarete güçlü şekilde adanmış bir ülkedir. İngiltere'nin taleplerine bakıldığında; Kanunların İngiltere için İngiltere'de yapılmasını istiyor, AB ile ve AB haricindeki bütün ülkelerle serbest ticaret istiyor ve insanların serbest dolaşımını istemiyor. Bu taleplerde mantıksız ne var?

Bu talepler elbette AB tarafından şiddetle reddediliyor; Sebebi basit, İngiltere'nin başarılı olmaması gerekiyor, aksi halde diğer bütün ülkelerde Birlikten ayrılır.

Demek ki AB, İngiliz mallarının AB'ye gümrüksüz ithal edilmesine izin vermeyi reddediyor, böylece ucuz İngiliz mallarını alamayan Avrupa halkına zarar veriyor, siyasetçilere zarar vermiyor, zira gümrük geliri onlara gidiyor.

4.5. Malların serbest dolaşımı ile insanların serbest dolaşımı ayrılmaz bütün müdür?

Klasik liberalizm esas itibariyle malların ve insanların serbest dolaşımını talep eder, nihayetinde her ikisinde de mesele serbestliktir, doğru mu? Yanlış, diyor Hoppe. Malların serbest dolaşımı ile insanların serbest dolaşımı iki farklı şeydir.

”

Ticaret ve göç esasta farklılık arz eden hadiselerdir. Ticarete; gönderen ve alıcı anlaşmaya varmadıkça mallar ve hizmetler bir yerden bir yere gidemezken, birisi başka birisi tarafından davet edilmeden de bir yerden başka bir yere göç edebilir. Böylece insanların göç etme hürriyeti mevcut yerli halk için bir nevi zoraki bütünleşmeyi doğurur.

Arazinin ve toprağın tamamen özel mülkiyette olduğu bir toplumda istenmeyen göç (ve zoraki bütünleşme) meselesi zuhur etmez. Günün şartlarında çözüm; adem-i merkezîyetçi bir anlayışla göç politikasını federal hükümetten eyaletlere, bölgelere, şehirlere, mahalle ve köylere devretmektir.

Hükümet göçe izin vermek istiyorsa, en azından yerli bir kefilin göçmeni davet etmesi şartı getirmelidir (Bürgenprinzip). Göçmen kaldığı müddetçe ev sahibi kefil, her nevi mesuliyeti üstlenmelidir.

Ve nihayet: serbest ticaret ne kadar ziyadeleşirse, göç etme saiki o kadar azalacaktır.

4.6. Maddiyata önem atfedilmesi kültürü tahrip ediyor mu?

” Bazı insanlar maddi zenginliği “materyalizm” olarak alaya alıyor, lakin şu husus iyi bilinmeli ki, toplumun ilerleyerek medeniyette tekamül etmesinin yegane yolu insan hayatının maddi şartlarının iyileştirilmesidir.

Yazar, besteci, müzisyen, ressam, heykeltıraş, aktör vs. kağıtsız ve mürekkepsiz, matbaa, müzik aleti, boya, tuval, heykeltıraş aleti, tiyatro, müze vs. ve boş zaman olamaz, zira boş zaman da ancak maddi refah ile mümkün ve hazır hale gelir.

”Yahu, bunlar hepsi maddi şeyler!” diyerek bütün bunları ehemmiyetsiz addetmek kolay. Ama endişelenenler için dünyada göç edebilecekleri pek çok yer var. Ama gitmiyorlar, göç etmiyorlar.

Peki, İnsanlar nereye göç etmek istiyor? Afrika'dan Hindistan'a kitle göçü yok, zengin ülkelere kitle göçü var.

*Burada materyalizm, mala, mülke ve maddi statü sembollerine fazla önem veren hayat anlayışını ifade eder.

4.7. Toplumun daha fazla «müsamaha» ya mı ihtiyacı var?

” Toplumumuzu ahlaken ve iktisaden harabeye çeviren ve devamlı biraz daha uçuruma yaklaştıran müsamaha noksanlığı değil müsamaha fazlalığıdır.

Beni yemek isteyen yamyama müsamaha mı göstereyim? Malımı elimden almak isteyen komüniste? Çalışarak kazandığım varlıkların ve gelirin yarısını vergilendirmek isteyen sosyaliste? Oy pusulası yardımıyla beni haklarımdan mahrum etmeye ve fakirleştirmeye uğraşan demokrata? Bir kurbağanın hayatta kalması için mülkiyetim üzerindeki tasarruf hakkımı elimden almak isteyen yeşillere? Müsamaha göstereyim mi? Hayır, benim müsamaham bu kadarını kaldırmaz.

4.8. Sağlık sistemimizin nasıl bir tedaviye ihtiyacı var

Bugün, aşağıdaki talepler cezri, radikal gelebilir, Çok uzun olmayan bir zaman evvel bunlar tatbik ediliyordu yani gerçekte.

” Dört adımın atılması gerekir:

Birinci adım

Tıp fakülteleri, hastaneler, eczaneler ve doktorlar ve sair sağlık personeli için her türlü faaliyet izni şartı kaldırılmalıdır.

Sağlık hizmetlerinin arzı hemen artardı, fiyatı düşerdi ve piyasa da hizmet çeşidi çoğalırdı.

Devletin şart koştuğu lisanslama işleminin yerini birbiriyle rekabet eden gönüllü akreditasyon kurumları alırdı. Sağlık hizmetlerinde “milli standart” diye bir şey olduğu zannından artık kurtulan insanlar, bundan böyle daha şuurlu ve daha dikkatli ve muhakemeye dayanan kararlar alırdı.*

*Akreditasyon kurumu: (Latince *accredere*'den, yani “itimat etmek”ten gelir) Ürünlerin ve hizmetlerin kalitesine nezaret eden ve belgelendiren kurumlardır (firmalar, vakıflar, kulüpler). Mesela, Bio-und Fairtradelabel veya SGS gibi firmalar

Serbest piyasada rekabet, müşterilere en verimli ve en güvenilir şekilde hizmet veren kurumların kazanmasını sağlar

İkinci adım

Eczacılık ürünleri ve tıbbi cihazların imal edilmesine ve satışına dair devletin her türlü tahdidi kaldırılmalıdır

Şu anda yenilikçiliği, icadı vs engelleyerek maliyetlerin artmasına yol açan devletin sağlık kurumları artık olmayacağından, maliyetler ve fiyatlar düşerdi ve daha geniş bir yelpazede daha iyi mamuller pazara daha erken ulaşırdı. Rekabet halindeki ilaç ve cihaz üreticileri ve satıcıları, hem kendilerini ürün garantisi davalarından korumak hem de müşteri çekmek için her zaman daha iyi ürün tarifleri ve garantiler sunardı.

Üçüncü adım

Sağlık sigortası dereğüle edilmelidir

Ortalama olarak, fiyatlar büyük ölçüde düşerdi. Ve reform, sağlık sektöründe fertlerin sorumlu davranma melekelerini yeniden ihya ederdi. Sigortanın fonksiyonu, aynı veya benzer risklerin demet halinde gruplandırılmasıdır. Şahsi kaza risklerimi profesyonel futbolcuların riskleri ile değil, sadece benimkine benzer durumdaki şahısların riskleriyle - daha düşük maliyetle – aynı demette gruplandırmak isterim. Buna mukabil, günümüzün sağlık sektöründe, sorumsuz aktörlere ve risk gruplarına fayda sağlayan, geliri yeniden bölüştüren bir plan işlemektedir. Buna bağlı olarak, sağlık sektöründe fiyatlar yüksektir ve devamlı da artmaktadır

Dördüncü adım

Hastalara veya sağlığı bozuk kimselere devlet tarafından yapılan bütün yardımlar kesilmelidir

Devlet yardımları her zaman düzeltmeye çalıştığı vaziyetin daha fazlasına yol açar. Hasta veya sağlığı bozuk kimselere verilen yardımlar dikkatsizliği ve yardıma muhtaç ve bağımlı kalmayı teşvik eder. Bu yardımları kaldırırsak, insanların sıhhatli bir hayat yaşama ve kendi geçimi için çalışma iradelerini ve melekelerini kuvvetlendirmiş oluruz

4.9. İklim değişikliğini sorgulamaya izin var mı yoksa soru sormak küfür* müdür ?

” İnsanlık var olduğundan beri iklim değişikliği olmuştur. İnsan var olmadan evvel de iklim değişikliği vardı ve insan nesli tükense de iklim değişikliği olacaktır.

Birkaç asır evvel ortalama sıcaklıklar bugün olduğundan çok daha yüksekti. O zamanlar İngiltere’de şarap, Kuzey Carolina’da portakal yetiştiriliyordu, bugün artık bu mümkün değil, zira buralar çok soğudu. Binlerce yıl evvel suaygırları Thames nehrinde yüzüyordu, bu enlem derecelerinde bugün bunlar sadece hayvanat bahçesinde bulunur. Ve gerçekten İnsanlık için soğuk devirler ağırlıklı olarak sıcak devirlerden daha kötü olmuştur

Bilim adamlarının hepsinin veya en azından büyük ekseriyetinin iklim ve iklim değişikliği hususunda hemfikir olduğu hiçbir surette söylenemez.

Ve hemfikir olsalar bile, devlet tarafından veya herhangi bir milletler üstü merci tarafından "doğru" ortalama sıcaklığın ve »doğru« dalgalanma (varyasyon) aralığının ne olduğunu tespit etmek yinede insanlığa karşı suçtur, zira bütün insanlık için "doğru" sıcaklık gibi bir şey yoktur ve asla olmayacaktır.

* Küfür: Mukaddesatla veya ideolojik inanç ve görüşlerle alay edilmesi

ÖZEL HUKUK TOPLUMU

5. Özel hukuk toplumu konusuna giriş

Liberalizmde sıklıkla devletin mümkün mertebe ufak olmasından bahsedilir, fakat bu tam olarak ne manaya gelmektedir?

Mümkün olduğu kadar ufak devlet olması için, devlet memuru sayısının veya idareye ait bina sayısının azaltılması öncelikli değildir, devletin yetki alanının daraltılması önceliklidir.

Bunun iyi bilinen örneği, sözde “gece bekçisi devlet” tir ve bu devletin vazifesi esasen polis, adalet ve asker vasıtasıyla can ve malın korunması ile sınırlıdır. Diğer bütün sosyal hizmetler ve vazifeler aynen 19. asırda bizde yaygın olduğu gibi tekrar ailelere, din kurumlarına, şirketlere ve diğer özel kuruluşlara bırakılacaktır. Mesela, resmi toplu taşıma olmayacak, devlete ait okullar ve üniversiteler olmayacak, sosyal sigorta olmayacak, kanuni emeklilik yaşı olmayacak, devletin tüketime dair yasakları olmayacak ve elbette vergi ve harçlar bugünkü seviyenin sadece cüzi bir kesri olacak.

Bu, “klasik liberalizm” taraftarlarının arzuladığı, yaygın olarak kullandığı bir ideal tasvirdir

Hoppe bir adım daha ileri gidiyor, onun özel hukuk düzeninde, polis, adalet ve askerlik gibi son devlet hizmetleri de özel kuruluşlar tarafından sağlanıyor. Takip eden bölüm, Hoppe'nin düşünce sistemine bir bakış sağlayacak ve ümit ederiz bazı heyecan verici fikirler sunacaktır

2013 yılında Modelhof'ta verilen bu bir saatlik konuşmanın başlığı «Devlet yerine özel hukuk toplumu». Konuşma, mevzuya kolay ve anlaşılır bir giriş sağlamaktadır

5.1. Devlet olmadan ihtilafları ve çatışmaları nasıl hallederiz?

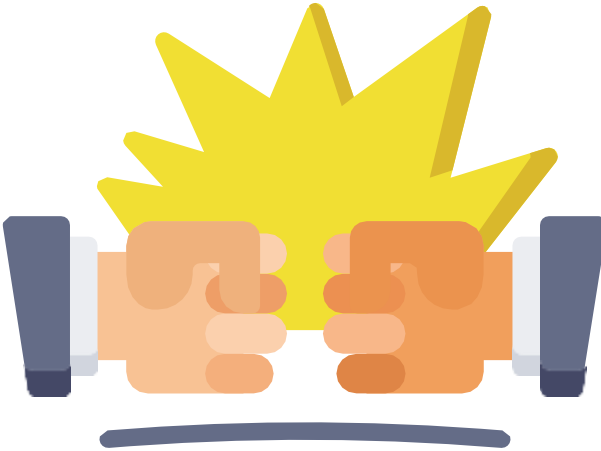
” Temel fikir çok basittir. Devletin şiddet (cebir) tekeli kaldırılacak ve emniyet, asayiş ve adalet hizmetlerinde de rekabete izin verilecek

Şu an, bir vatandaş devletle çatıştığında, kimin haklı olduğuna her zaman devlet karar vermektedir. Özel hukuk düzeninde, ihtilaflı taraflar kendilerinden bağımsız hakemlere müracaat edecek.

Mahalli ihtilaflarda, bir köyde veya küçük bir kasabada büyük ihtimalle, hakemler herkesin saydığı, hürmet ettiği akil insanlar ("tabi elitler") arasından olacaktır. Daha büyük davalarda ise, bugün de devrede olan hukuki koruma sigortası kullanılabilir. Burada, sigorta şirketi ve sigortalı aktettikleri sözleşmeyle tahkim kuruluşları ve temyiz mercileri üzerinde baştan anlaşacaklar.

İhtilaflı tarafların her ikisi de aynı sigortanın müşterisiyse, davaya bu sigorta karar verecektir. Ve farklı sigortalar değişik kararlar verirse, tarafların takdirini kazanmış bir hakem çağrılacak ve bu hakem nihai kararı verecektir.

Prosedür çok açık ve nettir ve devletin ne yasama gücüne nede yargı gücüne ihtiyaç yoktur.

5.2. İhtilafların özel hukuk dahilinde halledilmesi tamamen hayal midir?

”

Dediğim gibi, bu bir hayal değildir. Bunların hepsi, milletlerarası ticaretin anarşik hukukunda bugün yaygın şekilde tatbik edilmektedir

Şu an sınır ötesi ihtilafların nasıl çözüldüğüne bir bakın. Her şeyi düzenleyen bir dünya devleti mevcut olmadığından, milletler arası hukukta bir tür anarşi vardır.

Basel sınır üçgeninde yaşayan Almanlar, Fransızlar ve İsviçreliler, aralarında ihtilaf olduğunda ne yapar? Herkes evvela davasına bakmaya yetkili mahkemeye gidebilir. Anlaşma olmazsa bağımsız hakemler çağrılır ve bunlar davayı karara bağlar. Verilen karara uymayanlar sadece akiti ihlal etmiş olmaz, iş dünyasında artık kimsenin bir şey yapmak istemediği bir cüzamlı haline de gelir.

Basel bölgesinin vatandaşları arasında Köln ve Düsseldorf'daki vatandaşların arasında olduğundan daha fazla ihtilaf ve kavgamı oluyor? Böyle bir şey henüz duymadım. Bu da göstermektedir ki, şahıslar arasındaki anlaşmazlıklar, devletin (hukuk tekeli) olmadan da sulh içinde çözülebilir.

Tarihten başka bir misal: ABD'deki altın arayıcıları zamanında, altın madencilerine ait arazilerin kayıtlarının sicile işlenmesi için kriterler devletin herhangi bir katkısı olmadan geliştirildi. Arazileri tescil ederek kayıt altına alan özel şahıslar vardı. Demek ki; devlet olmadan da mülkiyet kayıt altına alınabiliyor!

5.3. Devletin çözümleri ile özel çözümler arasındaki fark tek kelimeyle nedir?

”

Özel hukuka tabi bir güvenlik sektörüyle mevcut devletçi uygulama arasındaki belirleyici farkı tek bir kelimeyle ifade edecek olursak, o kelime «akit» tir.*

Devletin bugün »teklif ettiği« şey şudur: Seninle herhangi bir sözleşme aktetmiyorum, yani sana hiçbir şeyi garanti etmiyorum, »senin mülkün« olarak hangi müşahhas şeyleri korumayı düşündüğümü sana söylemiyorum, hizmeti ifa edemediğimde bunu ne şekilde telafi edeceğime dair herhangi bir taahhütte bulunmuyorum, fakat her halükarda, »hizmetimin« fiyatını tek taraflı tespit etme ve oyunun devamı esnasında oyunun mevcut bütün kaidelerini kanun yapmak suretiyle değiştirme hakkımı mahfuz tutuyorum.

İster polis, ister sigortacı, ister hakem olsun, serbest finanse edilen bir hizmet sunucusunun muhtemel müşterilerine böyle bir teklifte bulunduğunu tasavvur edin. Akli başında kimse bunu kabul etmeyeceğinden hizmet sunucusu, müşteri yokluğundan hemen iflas ederdi.

Özel hukuk düzeninde akitleşme esastır. Karşılıklı hak ve vecibeleri açık ve net tarif eden sözleşmeler, geçerlilik müddetleri boyunca yalnızca tarafların karşılıklı rızası ile değiştirilebilecektir.

*devletçi = devlet tarafından regüle edilen

5.4. Devlet bugün bizi ne kadar iyi koruyor?

”

Herkesin bildiği gibi, devlet suçla mücadelede verimsizdir, çünkü bu vazifeyi yürüten memurların ücreti, verimliliklerine bakılmaksızın devlet bütçesinden ödenir.

Şu an hiçbir surette mağdurları tazmin etmek gibi bir gayenin ve gayretin olmadığını idrak ettiğinizde hadise daha da vahimleşir. Bilakis, devlet suçluları yakaladığında, bu dolandırıcıların ve haydutların barınması için yapılan masraflar vergi olarak mağdurlara yüklenir, bu suçlular masa tenisi oynayabilir, bunlara her gün huş ağacı - yulaf ezmesi ikram edilir, Amerika'da hukuk tahsili bile yapabilirler ve güçlenme idmanları yapabilecekleri spor salonları da vardır, böylece bir dahaki sefere hal ve hareketlerinde belki biraz daha atik olabilirler.

Üstelik; Sadece 20. asırda bile yüz milyonlarca insanın ölümünden ve sınırsız tahrip ve yıkımdan devletler sorumludur. Buna kıyasla, özel suç mağdurlarının neredeyse ağırlığı yok gibidir.

5.5. Özel çözümler neden sulh ve sükunu teşvik eder?

Zaten bugün bile, failin yakalanıp hesap sorulacağına bakılmaksızın, suçtan kaynaklanan zararları sigorta şirketleri ödemeye mecburdur. Devlet polisinin olmadığı bir özel hukuk düzeninde, sigorta şirketleri muhtemelen özel güvenlik şirketleriyle yakın mesaide bulunacak ve bu iş birliğinin ağırlık merkezi zararların telafi edilmesi, tazminat ödenmesi ile önleme ve caydırma tedbirlerine kayacaktır.

”

Bir suç işlenmiş ve hasar meydana gelmiş ise, özel sigorta şirketi tazminat ödemeye mecburdur ve bu sebeple izlerini sürerek failleri yakalamak isteyecektir. Zira ancak o zaman faillerin celp edilerek mağdurların tazmin edilmesi sağlanabilecektir. Sigorta şirketleri, aynı zamanda çalınan malı bulmak için de gayret edecektir, aksi halde çalınan malın şirket tarafından telafi edilmesi gerekecektir. Buna mukabil, bugün polise gider ve bunlar, bunlar çalındı derseniz, konunun sadece dosyalanacağından emin olabilirsiniz.

Bir özel hukuk toplumunda sigorta şirketleri insanlar arasında sulh ve sükunu da teşvik edecektir, zira bütün riskler sigortalanabilir değildir. İnsan yalnızca kendi iradesinde olmayan hadiseler için sigortalanabilir. Bu sebeple, sigorta şirketleri mesela, ihtilafı ve çatışmayı tahrik edenleri desteklemeyecek ve reddedecektir. Her sigorta şirketi, poliçe sahiplerinin medeni davranması ve kaidelere uyması hususunda ısrar edecektir.

5.6. (Özel hukuk düzeninde) kötü ve zengin insanlar iktidarı ele geçirir mi?

”

İşin aslı, daha fazla mali imkanlara sahip olanların, daha fazla güvenlik hizmetleri de dahil, her şeyin fazlasına güçlerinin yeteceği hiç şüphesiz doğrudur. Fakat asıl soru şudur: Bugünkü devletçi düzene kıyasla özel hukuk düzeninde, zenginlerin fakirlerin sırtından imtiyazlar »satın alması« daha mı kolaydır? Bilakis, bu sorunun cevabı açık ve net: »hayır«dır

Şu anda, zenginler, devlet iktidarını elinde bulunduranlara rüşvet vererek başkalarının pahasına imtiyazlar »satın alıyorlar« Şimdi, devlet yerine çok sayıda birbirine rakip güvenlik sağlayıcısı olduğunu tahayyül edin: çok sayıda sigorta şirketi, tahkim müessesesi ve emniyet teşkilatı. O zaman rüşvet vermek tabii ki çok daha zorlaşır, çünkü artık sadece bir kuruluşa rüşvet vermek yetmez, hedefe ulaşmak için bütün kuruluşlara rüşvet verilmesi gerekir.

Ve bu bile kafi gelmeyecek, çünkü bir kuruluşun veya bütün kuruluşların adı rüşvetçiye çıkarsa, o zaman bunların daha az zengin müşterileri onlardan uzaklaşacak ve rüşvete bulaşmayan yeni kuruluşlar ortaya çıkacaktır.

Devletin tefessüh etmiş, bozulmuş, kokuşmuş olduğu gayet açık bir şekilde idrak edilse bile, cebir tekeline sahip bir kurum olarak devletten vazgeçilemiyor. Bilhassa »zayıf« olanlar, bir tabii düzende, bir devlet düzenine göre nihayetinde daha iyi korunur.

5.7. Her şey özelleşirse çevreyi kim koruyacak?

Bir özel hukuk toplumunda, „çevre“ diye mücerret bir şey olmazdı, bunun yerine karada, göllerde ve hatta denizin bir kısmında özel mülkiyet olurdu. Çevre kirliliği daima özel mülkiyetin zarar görmesine yol açardı

” Meselenin çözümü gayet kolaydır. Mağdura şikayet etme hakkı verilmeli ve zarara sebep olan şahsa, mağdur tazminat davası açabilmelidir.

19. yüzyılda, şirketlerin çevreyi kirleterek vatandaşın mülkiyetine zarar vermesi halinde, vatandaşın bu şirketlere dava açması epey yaygındı. Daha sonra devlet, belli sanayi dallarını korumak için dava açma hakkını sınırladı.

Mülkiyet haklarının açık ve net şekilde tespiti çok önemlidir. Temel düstur şu olmalıdır: İlk gelen mülkiyet hakkına sahiptir. Mesela bir şirket, mevcut binaların yanına zararlı madde emisyonu fazla bir fabrika kurarsa, bina sahipleri tazminat davası açabilir. Bu, çocukların bile anlayabileceği basit bir düsturdur.

Özel şahıslara kıyasla devletlerin sürdürülebilir bir şekilde mülkiyete nasıl baktığı hususunda tecrübe ne söylüyor?

Devletin idaresindeki denizleri ve bakir ormanları özel çiftlikler, özel göller ve özel arazilerle mukayese edebiliriz

Devletçi komünist planlı ekonomileri gözlemledik ve bunları özel sektör ağırlıklı batı ile mukayese ettik

İktisatta buna "ortak malın trajedisi" denmektedir

5.8. Özel hukuk düzeninde korona salgını nasıl bir seyir izlerdi?

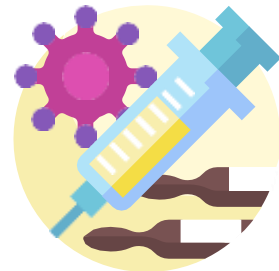
”

Kısacası, Korona salgını diye bir şey hiç olmazdı. Korona virüsünden fiilen kaynaklanan bulaşma riski o kadar küçüktür ki çoğu insan tarafından (enfeksiyon olarak) hiç fark edilmezdi. Aslında, mesela Almanya, Avusturya veya İsviçre’de toplam ölüm sayısı 2020 senesinde çok ciddi artış göstermedi ve politik olmayan Center for Disease Control (CDC) kuruluşuna göre korona hastalığından kurtulma ihtimali bütün yaş grupları için son derece yüksektir.

Genel itibariyle, bulaşıcı hastalıkların risk değerlendirmesiyle alakalı sadece tek, kesin ve nihai bir ilmi cevap yok. Hasarı en aza indirmenin en iyi, yani en düşük maliyetli ve en verimli yolu adem-i merkezi bir anlayışla kararların mahallinde alınmasıdır

Özel hukuk düzeninde bütün toprak ve araziler, bütün evler, yollar, fabrikalar vs. şahıslara aittir. Pandemi ile mücadele şu sade ve basit sualle alakalıdır: «Kime izin vereceğim ve kimi hariçte tutacağım» veya «Kime gideceğim ve kimden uzak duracağım»

Her özel mülk sahibi bulaşıcı hastalık hakkındaki kendi risk değerlendirmesine dayanarak kime, ne zaman ve hangi şartlar altında mülkiyetine giriş izni vereceğine ve kime giriş izni vermeyeceğine karar verecektir. Ve bu karar, bilhassa ticari kullanılan mülkiyette (lokanta, sinema, ofis gibi) malikin kendi ihtiyati tedbirlerini de kapsayacaktır. Netice, erişim, giriş ve ziyaret kurallarına dair karmaşık bir ağıdır.

5.9. Özel kuruluşlar neden devletlerden daha az harbe giriyor?

Özel hukuk düzeni fikriyle yeni meşgul olanların, harp ve işgalcilere karşı savunma meselelerine derinleşmekte zorluk çektiği tecrübeyle sabittir, bu sebeple burada sadece kısa birkaç yorum yapılmıştır.

İlgilenenler için konuyla alakalı kapsamlı bir literatür mevcuttur.

” Hükümetler, saldırganlığın doğuracağı maliyetleri, fakir vergi mükelleflerinin sırtına yükleme imkanına sahip olmaları sebebiyle, tabiatı gereği fertlere veya özel şirketlere nazaran daha saldırgandır.

Clinton, Bush ve Obama girdikleri harplerin bedelini kendileri ödemeye mecbur olsalardı, muhtemelen harbe girmezlerdi. Buna mukabil, özel sermayeli şirketler için harp ekonomik intihardır.

Tekrar ediyorum; Sadece 20. asırda bile yüz milyonlarca insanın ölümünden ve sınırsız tahrip ve yıkımdan devletler sorumludur. Buna kıyasla, özel suç mağdurlarının neredeyse ağırlığı yok gibidir.

5.10. Sosyalizm, özel hukuk düzeninden daha mı gerçekçidir?

Buradaki mesele, siyaseten yapılabilirlik değil, felsefi bakıştır. İnsanların asla melek olmayacağı dikkate alınırca, acaba hangi içtimai düzen insan fitratına daha muvafaktır?

”

Sosyalistler ütopyacıdır, çünkü sosyalizmin gelişiyile birlikte insan fitratında da bir değişikliğin olacağını farz ediyorlar. Elbette bu saçmalık ve sadece hüsnü kuruntu.

Benim gibi liberteryenler ise gerçekçidir. İnsanları olduğu gibi kabul ederiz -iyi ve kötü, barışçı ve saldırgan, sorumlu ve sorumsuz vs.- ve insan fitratının temelde değişmeyeceğine inanırız. Gerçekçi kişiler olarak, sadece teşvik edici unsurların her yerde ve her zaman işe yaradığı kanaatindeyiz.

İSTİKBAL

6.1. Devleti tamamen kaldırmak yerine devleti küçültmek daha makul değil midir?

” Evet, devletler daima yeniden meydana geldi, bazıları kötü, diğerleri biraz daha iyiydi. Ve devletleri ortadan kaldırmayı başarsak bile, yeniden ortaya çıkmaları muhtemeldir (Modern liberteryenizmin babası Rothbard şöyle derdi: En azından şanlı birkaç bayram günümüz olurdu.)

Lakin, Liberteryenizm* sonu gelmez bir hürriyet mücadelesidir. Ahlaken doğru olan bir hedeften vazgeçmeniz için makul hiçbir sebep yoktur. Bugün cinayetleri ortadan kaldırmaya gayret ediyoruz, ortalıkta hâlâ katiller geziyor diye vaz mı geçeceğiz, hayır asla pes etmiyoruz

Belli ahlaki esas ve kaidelerin herkes için (aynı derecede) geçerli olmasını müdafaa ediyoruz ve bu esas ve kaideleri insanların bulunduğu mevkiden bağımsız olarak destekliyoruz. Herkes bilir ki beni döverseniz, cüzdanımı çalarsanız veya evimi yakarsanız, bunlar ceza gerektiren suçlardır. Aynı standartlar siyaset erbabı için de geçerli olmalı, o zaman en iyi siyasetçilerin bile en azından soyguncu olduğuna kani olursunuz.

Mises Enstitüsü'nün kurucusu Lew Rockwell, başlangıçta enstitünün sınırlı devleti desteklemesini istemişti, ben ona sadece şunu hatırlattım, sınırsız devleti savunan bir kurum yoktur zaten. Bu sebeple, pazarlama bakımından da biz hiç devlet istemeyenleriz dememiz daha makul.

* Liberteryenizm, devlete mümkün mertebe az vazife vermek isteyen veya hiçbir vazife vermek istemeyen siyasi felsefedir. Zıddı otoriter siyasettir.

6.2. «Yeni sınıf şuuru» burada ne manaya geliyor?

” Mesele şu ki: devlet artık halkın büyük bir kısmını kendine bağımlı hale getirmiştir. Sanayileşmiş ülkelerdeki insanların sadece üçte biri, gelir bakımından devletten bağımsızdır. Geri kalanlar; emekliler, memurlar, net alıcılar, işsizler veya devlete iş yapan şirketler. Ve hepsi seçimlerde her şeyin eskisi gibi devam etmesi için oy kullanmaktadır.

Siyaset erbabından bir şey beklemiyorum. Halkta yeni bir sınıf şuurunun oluşması lazım, kapitalistlerin sömürücü olduğunu iddia eden komünizm manasında bir şuur değil bu elbette. Bunun yerine, insanların şunu idrak etmesi gerekiyor: haksızlık, adaletsizlik yapan, şuçlu olan devletlerdir, sömürülenler ise özel faaliyetlerde bulunan herkeştir.

Soyguncu olarak tanınan ve bu şekilde muamele gören bir haydut uzun süre tutunamaz.

6.3. «Doğru yönde» adımlar atılıyor mu?

” Her halükarda bir iktisadi çöküş olacak ve bu çöküş ayrılıkçı hareketlere* imkan sağlayacaktır. Bunun bir emsali, Sovyetler Birliği'nin çöküşü ve birçok bağımsız ülkeye bölünmesiydi.

Ümidimiz bu, Avrupa'nın iyi olduğu düşünülüyorsa, Avrupa'da yüzlerce Lihtenştayn'ın olması istenmelidir. Ülkeler arasında rekabet olduğu için, bu küçük ülkeler kendi vatandaşlarına karşı daha nezaketle davranacaklardır, aksi takdirde halk ülkeyi terk edecektir. Buna mukabil, „ahenkleştirilmiş“ bir vergi ve regülasyon politikasına sahip bir Avrupa Birliği merkezi hükümeti ve hatta daha da ileri gidersek bir dünya hükümeti hürriyete yönelmiş en büyük tehdit ve tehlikedir.

Özel hukuk düzeni fikri de, Avrupa'da ademi merkezîyetçi bir yapı oluştuğunda ancak zemin bulacak ve hayatiyet kazanacaktır.

Yani: her türlü merkezileşmeye karşı mukavemet etmeliyiz ve her nevi ademi merkezîyetçi harekete destek olmalıyız.

* Ayrılma ve ademi merkezîyetçilik:

Siyasi bir varlık daha büyük bir varlıktan ayrılıp yeniden teşekkül ettiğinde buna ayrılma denir, mesela ABD'nin 1776'da Büyük Britanya'dan istiklalini kazanması.

Bir siyasi varlık içinde siyasi güç yukarıdan aşağıya devredilirse, bu ademi merkezîyetçilik olur. Mesela, korona tedbirlerine dair yetkinin, eyalet hükümetinden kantonlara veya belediyelere devredilmesi gibi. Her ikisi de gücün dağıtılması manasına gelir ve merkezileşmenin zıddıdır

HOPPE'NİN ENTELEKTÜEL KARİYERİ

7.1. Solculuktan Liberalliğe

”

Lisede solcuydum, solcu fikriyata yakınlık hissediyordum, deduktif usulü sebebiyle Marksist fikriyata yakındım. Her türlü hadisenin ve bunların bağlantılarının anlaşılabilceği bir sistem kurmaya çalışıyordum ve bu yüzden 1968 öğrenci ayaklanmasının zirvesinde Frankfurt Üniversitesi'ne gittim. Önce solcu bir hoca seçtim, doktora hocam ünlü bir solcu filozof olan Jürgen Habermas'tı.

İlk yarıyılıda hayal kırıklığı yaşadım ve Marksist fikriyatta büyük kusurlar keşfettim. Bir müddet entelektüel oryantasyondan mahrum kaldım ve Karl Popper'in takipçisi oldum. Popper, gerçek dünya hakkında mutlak doğrular yoktur, her şey bir şekilde farazidir veya sadece bir totolojidir diyerek bir tür cihanşümul şüpheciliği yayıyordu.

Popüler basında Milton Friedman'ı okuyarak serbest piyasa taraftarı oldum, ancak deduktif bir usul arayışında olduğum için, Friedman'dan pek memnun değildim. Fikriyatında beni tatmin etmeyen büyük tezatlar olduğunu çok çabuk keşfettim.

Sonra, bu tezatların bazılarını önlemiş olan (hepsini değil) Friedrich von Hayek'i keşfettim. Ayrıca şunu da belirtmek isterim ki hiçbir öğretmenim beni Friedman veya Hayek'e yönlendirmede, nihayetinde Ludwig von Mises'i Hayek'in dipnotları sayesinde keşfettim.

O sıralarda, daha sonra habilitasyon tezi olacak sosyal bilimlerin genel metodolojisi üzerine bir kitap çalışmasına başladım. İktisatçıların, iktisadi önermelerin yalnızca hipotez olduğu görüşüne şüpheyile bakıyordum. Bunun yerine, mesela para miktarıyla alakalı söylenenlerin sadece farazi olmanın ötesinde bir şeyler ifade ettiğini düşünüyordum. Sonra, Mises'in baş eseri Human Action'ı okuduğumda, onun da tamamen aynı şeyi söylediğini fark ettim ve hemen Mises'ci oldum.

7.2. Liberallikten Özel Hukuk - Anarşistliğine

”

Aslında Mises'i tesadüfen keşfettim. Annem ve babam Doğu Almanya mültecisiydi. Annemin ailesinin arazileri 1946'da Ruslar tarafından devletleştirildi. Aslen Doğu Almanya'nın Amerikalılar tarafından işgal edilmiş bir bölgesinde yaşıyorlardı. Amerikalılar bu eyaleti daha sonra Batı Berlin olacak bölgeyle takas ettiğinde, Ruslar geldi ve annemin ailesinin arazileri de dahil olmak üzere bütün büyük arazileri devletleştirdi. Akrabalarımın ekseriyeti Doğu Almanya'da yaşıyordu ve onları muntazam fasılalarla ziyaret ediyorduk.

İşçi ve çiftçi cennetine girebilmek için her zaman bir giriş ücreti ödemeniz gerekiyordu, Batı Alman markını Doğu Alman parasıyla değiştirmek mecburiyeti vardı. Akrabalarımızın yanında kaldığımız için parayı bir şekilde harcamak zorundaydık ve sadece iki seçeneğimiz vardı. Seçeneklerden biri Rus bestecilerin Rus plaklarını satın almaktı, diğer seçenek ise Lenin ve Stalin'in yanı sıra Doğu Almanya Başbakanı Walter Ulbricht ve halefi Erich Honecker'ın toplu eserlerini satın almaktı.

Aldığım kitaplardan biri, talebelerin politik ekonomi eğitimi için hazırlanmış bir metindi ve o kitapta sosyalizmin baş düşmanlarından söz ediliyordu. Mesela, önceden tanıdığım Böhm-Bawerk'ten bahsediyorlardı, lakin düşmanların en kötüsü olarak ise Ludwig von Mises'ten bahsediyorlardı. O zamanlar Ludwig von Mises'i hemen okumaya başlamadım, ancak ileriki bir zamanda daha yakından incelemeye degeceğini anladım. O günlerde, Batı Almanya'da iktisat ders kitaplarının hiçbirinde Hayek veya Mises'in isimlerinden bahsedilmiyordu.

Elbette, siyaset felsefesi bakımından, Hayek veya Friedman'a kıyasla asgari seviyede de olsa Mises'te bazı tezatların olduğunu keşfettim. Mises'i okuyarak, baş talebesi Murray Rothbard'ın Amerika Birleşik Devletleri'nde yaşadığını ve Mises'teki tenakuzları düzelttiğini anladım ve Rothbard'cı oldum.

7.3. Hoppe'nin Bilime Katkısı

”

Benim en büyük katkım, tabii hukuku Rothbard'dan daha iyi gerekçelendirerek, tabii hukuka meşruiyet kazandırmak olmuştur. Rothbard, başlangıç noktası olarak Mises'in aksiyon düsturu gibi bir şeyin gerekli olduğunu düşündü, ben ise aksiyon düsturundan daha öncelikli bir başlangıç noktasının bulunduğuna işaret ettim. Aksiyon düsturunu müzakere ederken muhakeme etmeye ve akıl yürütmeye mecburuz. Bir muhakeme a priori si var, kendi içinizde tezada düşmeden muhakeme ettiğinizi ve akıl yürüttüğünüzü reddedemezsiniz. Yani burada her müzakerenin bağlı olduğu ve onu başlatan bir şey var, ahlak var mı, ahlak yok mu, insanlar fiil sahibi mi, fiil sahibi değil mi? Bütün bunlar, elbette, muhakeme edebilecek ve akıl yürütebilecek halde olmamızı gerektirir.

Felsefe hocalarım Habermas ve Karl-Otto Apel komünikasyon a priori' sinden bahsettiler, ancak göremedikleri ve anlayamadıkları, lakin benim anladığımı düşündüğüm husus, her muhakeme için bazı objektif fiziki ön şartın varlığı hususudur. Her müzakerede belli kıt kaynaklar (ses telleri, bulunduğum mekan, konuşabilmek için gıda maddeleri) üzerinde şahsi kontrolünüz olmalıdır. Daha sonra, eşyanın her türlü doğrudan temellükünün eşyanın her türlü dolaylı temellükünden evvel geldiğini mantiken gösterebilir ve bilahare buradan bütün bir ahlak sistemi türetebilirsiniz. Bence siyaset felsefesine, isterseniz felsefeye diyelim, asıl katkı bu olmuştur, yani ahlakın esaslarını yeni bir temele oturtmak.

Habermas, 1968'den 1974'e kadar Frankfurt am Main'deki Goethe Üniversitesi'ndeki tahsilim sırasında en önemli felsefe hocam ve doktora danışmanımdı. Onun seminerleri sayesinde İngiliz ve Amerikan analitik felsefesini öğrendim. Hala bunun oldukça iyi bir entelektüel eğitim olduğunu düşünüyorum.

LİTERATÜR TAVSİYELERİ

Evvla bazı faydalı bilgiler:

Pervasız ve doğrudan

Hoppe'nin selefleri ve örnek aldığı Ludwig von Mises ve Murray Rothbard, «Avusturya okulu» geleneğine bağlı devleti tenkit eden iktisatçılardı. Bu filozoflardan aldığı ilhamla Hoppe, itibarı ve kariyeri üzerindeki neticelere bakmadan, görüş, düşünce ve fikirlerini her zaman pervasızca ifade etmiştir

2000'e Kadar: Teorik Dönem

Asrın başına kadar olan devrede Hoppe, iktisat, ahlak ve siyasi rejimler mevzuları ile meşgul oldu. Hoppe'nin bu devre eserleri, bahsedilen bilim dallarında birçok hurafeyi yok ederken, aynı zamanda bir alternatif de sunuyordu, yeni bir hürriyet meşruiyetine dayanan bir özel hukuk düzeninin inşası. Kristal berraklığında hazırlanmış bu devreye ait eserler, nadiren polemik içermekte ve bu sebeple entelektüel merakı olan disiplinli zihinlere keyif vermektedir

Politik doğruculuktan giderek sapma

1990'lar boyunca, Hoppe giderek artan bir şekilde tarihi ve kültürel meseleleri araştırdı. Tam da siyasi hassasiyetlerin arttığı bir devrede, kültürel farklılıklardan, alternatif tarih teorilerinden, kadın ve erkek arasındaki farktan bahsedebilir miyiz?

Netice

Siyaseten daha hassas ruhların, Hoppe'nin 2000 öncesi kitaplarından veya diğer yazarların eserlerinden, mesela aşağıdaki eserlerden başlamasını tavsiye ediyoruz. Cesur zihinler, "Demokrasi" ile başlayabilir ve arkasından (İngilizce) "The Great Fiction"ın keyfini çıkarabilir.

Hoppe'nin Fikirlerine Giriş İçin İki Ders:

Solda 2015 tarihli «Recht und Wirtschaft» konuşması süre 60 dakika, özel hukuk toplumu, fikri mülkiyet, çevrenin korunması, rekabet başlıklı konulardan sonra son 15 dakikada Chicago iktisat okulunun tenkidi. Bıçak keskinliğinde muhakeme ve az polemik.

Sağda «Der Staat» konferansı, yine 2015, süresi 50 dakika, bir toplumun inşası meselesi ve hürriyetin mantiken reddedilemez meşruiyeti, monarşi, demokrasi ve gelecek üzerine. Hoppe'nin ifadesiyle "burada işler biraz daha zorlaşıyor."

Hoppe'nin Ana Eserleri

- 1.Kritik der kausalwissenschaftlichen Sozialforschung***, (Sosyal Bilimlerde Kozaliteye Dayalı Araştırma Mümkün'müdür), 1983, 109 sayfa Başlık, kitabın muhteiyatını ve tarzını gösteriyor: son derece heyecan verici, ayrıntılı bir şekilde araştırılmış ve tanzim edilmiştir. Sosyal bilimler öğrencilerinin okuması şart, aşağıdaki 3. kitap bir alternatif olabilir
- 2. Eigentum, Anarchie und Staat***. (Mülkiyet, Anarşi ve Devlet).1987, 200 sayfa.Hoppe, hürriyeti mantık ile meşrulaştırıyor ve devlet tekeline namesru ilan ediyor. Bu kitaptaki çığır açan fikirleri, Amerika Birleşik Devletleri'nde hak ettiği alakayı ancak sonraki kitapla birlikte gördü.
- 3. Sozialismus oder Kapitalismus**, (Sosyalizm veya Kapitalizm) 1989/2003, 345 sayfa. 1989 da kitabın tercümesi «A Theory of Socialism and Capitalism», (Sosyalizm ve Kapitalizm Üzerine Bir Teori), ismiyle yayınlandı. Hoppe'nin bilim çevrelerinde bir çığır açtığı kitap. Kapsamlı, iddialı ve değerli, mükemmel bir başlangıç çalışmasıdır.
- 4. Demokratie. Der Gott, Der Keiner Ist**, (Sahte Tanrı Demokrasi) 2003, 547 Sayfa, Hoppe'nin en çok satan eseri. Amazon'a göre, "çılğınca alkışlandı ve çılğınca lanetlendi". Hoppe, iktisat ve siyasete dair bilgilerini asıl halleriyle ve politik doğruculuk gözetmeden tarihi ve kültürel konularla tamamlıyor.
- 5.Der Wettbewerb der Gauner**, (Dalaverecilerin Rekabeti), 2013, 91 sayfa ayrıca «Demokratik yok oluş ve çaresizlikten çıkış yolu hakkında» 2020,197 Sayfa. Son röportajlar ve konuşmalardan oluşan uygun fiyatlı ikili koleksiyon. Kitapların ruhu başlıklara yansıyor. Siyasi alınganlığı olmayan okuyucular için kısa bir giriş sunuluyor.
- 6. Eine kurze Geschichte der Menschheit**. (İnsanlığın bir Kısa Tarihi) 2015, 132 sayfa Okuyucuların yüzde 99'u burada yeni fikirler ve bakış açıları keşfedecek. Genelde, en çok tartışmayı son bölüm tahrir etmektedir

İngilizce Kitaplar: The Economics and Ethics of Private Property*, (Özel Mülkiyetin İktisadı ve Ahlakı), 1993. İktisat ve felsefede bir dahiyane eser. Hoppe, günümüz sosyal biliminin çok sayıda hurafesini imha ediyor, iktisatçıların, filozofların ve siyaset bilimcilerin okuması gereken bir eserdir.

The Great Fiction: Property, Economy, Society, and the Politics of Decline. (Büyük Masal: Mülkiyet, İktisat, Toplum ve Zeval'in Politikası). 2012, Kitabın başlığındaki mevzularda yazılmış makalelerin nihai koleksiyonu.

+ Bu kitaplar QR-Code üzerinden bedava temin edilebilir.

Diğer kaynaklar: www.hanshoppe.com www.mises.com

Diğer Yazarlar

«**Grev**» isimli roman. Ayn Rand'ın (1905-1982) bu büyük eseri, «**Atlas Shrugged**» in tercümesidir ve 1957'de neşredilmiştir. Amerikalıları liberal düşünceye ikna etmek bakımından muhtemelen hiçbir yayın bu kadar başarılı olamamıştır. Mesela 2009'da yarım milyon adet satıldı ve Obama bile gençliğinde bir «Rand-Devresi» geçirdi.

«**Free to Choose**», Milton Friedman'ın (1912–2006) aynı isimli kitabının youtube dizisi. Friedman, son asrın en meşhur iktisatçılarından biriydi ve görüşlerini kitaplarda, röportajlarda ve konuşmalarda son derece anlaşılır ve eğlenceli bir şekilde sunmuştu.

«**Ekonominin en mühim 24 kuralı**» (Aslı: "**Economics in one Lesson**") yeni başlayanlar ve meslekten olmayanlar için de ideal bir ekonomi kitabıdır, kısa, kapsamlı ve anlaşılır. Yazar Henry Hazlitt (1894-1993)

«**Das Räderwerk der Freiheit**», (Aslı: «**The Machinery of Freedom**») devletsiz bir topluma giden yolu, basit, kendine has ve çoğu zaman nükteli şekilde göstermektedir. Mantıklığın savunucusu olarak eserin yazarı David Friedman'ın (1945) ahlaki bir ikaza ihtiyacı yok.

«**Hürriyet Ahlakı**» (Aslı: «**The Ethics of Liberty**») devletsiz bir topluma giden yolu, basit, kendine has ve çoğu zaman nükteli şekilde göstermektedir. Mantıklığın savunucusu olarak eserin yazarı David Friedman'ın (1945) ahlaki bir ikaza ihtiyacı yok.

«**Siyasi Otorite Meselesi, Cebir Kullanma Hakkına ve İtaat Etme Vazifesine Dair bir İnceleme**». Michael Huemer (1969) felsefe profesörüdür ve "liberter olmayanların çoğunun artık kabul ettiği ahlaki ön şartlardan yola çıkar" (Bryan Caplan). Bu sebeple kitap, liberter dünyaya giden "ananevi" bir yol sunuyor. Kitap İngilizcedir, yazarın YouTube incelemelerinde bir genel bakış verilmiştir.*

+ Bu kitaplar QR-Code üzerinden bedava temin edilebilir.

VE ŞİMDİ

72 Saat Zarfında...

... Hayırlı bir proje için ilk adım atılmalıdır.

Öğrenmek, diyet yapmak, spor yapmak veya iyilikte bulunmak olabilir.
Tereddüt edip bekleyenler iyi niyetlerini unutacak ve fırsatı
kaçıracaklardır.

Bu sebeple eğer...

-Kitabı okumaktan zevk aldıysanız, bir arkadaşınıza hediye edin

-İnsanlığa iyilik yapmak istiyorsanız bizi bir kuruluşa veya kütüphaneye tavsiye edin

-(sağcı veya solcu) sosyalist tanıdığınız varsa, hayır için, merhametinizden veya kötü niyetinizden onlara kitapçığı hediye edin.

Ve bunu şimdi,

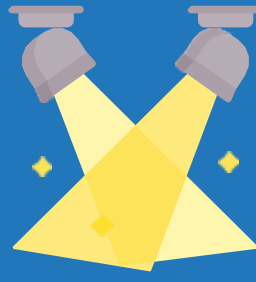
www.hoppeunplugged.com

üzerinden yapın.

Kopyalamaya ve teksire bilhassa izin verilmiştir.

Sevgili gençler ve genç kalmış olanlar

Korkak mısın?

O zaman bu kitabı yakında elinden bırakacaksın. Çünkü cesaret ister, politik doğruculuğa aykırı düşüncelerle meşgul olma cesareti. Ama buna değer. Çünkü dünya cesurlara aittir, evet efendim diyenlere ve boyun eğenlere değil.

Neden gençler ve genç kalmış olanlar?

Gençler ve genç Kalmış olanlar cevaplar arıyor. Şüpheli, meraklı ve yeni fikirlere ve çözümlere açıklar. Daha yaşlı olanlar sıklıkla zihnen karaya oturmuş, sıkışmış vaziyetler. Bu sebeple, cebir tekeline sahip bir devletin olmadığı bir toplum tasavvur etmek onlar için zordur.

Hoppe tam da bunu sunuyor. Hoppe; tamamen gönüllü, barışçı münasebetlere dayanan huzurlu bir toplumun sadece mümkün değil, aynı zamanda adil olduğunu ve böyle bir toplumun azami derecede barış ve refahı temin edeceğini gösteriyor.

Bu kitapçık ne vadediyor?

Hoppe, politik doğruculuğa karşı radikal ve tutarlı bir alternatif sunuyor. Ve tecrübeyle sabittir ki, Hoppe kimseyi soğukta bırakmıyor. İlham veriyor veya hiddetlendiriyor, böyle olması da iyi, zira önümüzde cevap bekleyen sualler, bizleri düşünmeye, tartışmaya, tasdik veya tekzip etmeye ve nihayetinde daha ileri seviyedeki literatürü araştırmaya teşvik ve sevk etmelidir.